45ste jaar. — Nr 10. Dinsdag 25 Januari 1898.

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG

ABONNEMENT:
Drie maal per week 6 franks per jaar.
Twee » » 5 »
Een » » 4 »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnementen zijn voorafbetaalbaar.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels voorraan of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 25 JANUARI 1898.

NIEUWS
uit de stad en de omstreken

BILSEN. — Hier is een korps van vrijwillige Pompiers sedert eenige tijd opgericht.

De oefeningen enz. hebben geregeld plaats en gaan goed vooruit.

De bevelhebber is M. François Schouffs, oud soldaat en trompetter van 1e klas.

HAMONT. — Zondagavond hebben een viertal boosdoeners zekeren Willem Vermoy aangerand op den steenweg tusschem Hamont en Loozen. Sta, of ik schiet je dood, riep een der bandieten ; doch Willem koos 't hazenpad ; een schot volgde, doch miste zijn doel. Een weinig later hebben dezelfde kerels een schot gelost door het venster bij M. Hollanders doch weer gelukkig zonder iemand te treffen.

De daders zijn door de politie aangehouden en naar de gevangenis overgebracht.

— DIEBSTAL. — Woensdag nacht lagen in den gesloten hof aan het Ursulinnenklooster, te Hamont, ongeveer 600 beddelakens, en eene partij handdoeken te bleeken, Stoutmoedige dieven zijn over den hoogen hofmuur geklommen en namen benevens eenige handdoeken een half dozijn van de beddelakens mede.

BITSINGEN. — Een inwoner dezer gemeente is in de laatste trekkingen der stad Luik buitengewoo begunstigd geworden. Drie zijner titels der loning van 1868 zijn uitgekomen en uitkeerbaar : twee met 25,000 fr. en de derde met 200 frank.

EYDEN. — Wie heeft het ooit beleeft ?.. Hier werkte men op 21 Januari in de hemdsmouwen en men klaagde van de hitte.

MOENBEERSEL. — Een vreeselijk ongeluk gebeurde Vrijdag namiddag, der verledene week, ten huze van pachter L. Leenders alhier. Dezes vrouw viel 10 voet hoog van den bakhuiszolder, waarij eieren was aan 't uithalen, op een slijpsteenen blokken hout, dat haar man haar bijna levenos heeft vinden liggen. Zij is nog niet bij haar erstand gekomen en het overvloodig bloedverlies doet weinig meer op levensbehoud hope.

MNSTERBILSEN. — Als een uiterst zeldzaamheit dient vermeld te worden dat door den heerdoktoor Van den Hove alhier op dinsdag op 18 Juari meikevers gevangen zijn.

Zeer een gevolg van den bijzonderen zachten winr.

— ELECTRISCHE VERLICHTING. — De kerk van Muterbilsen wordt sedert eenigen tijd verlicht dochet electrisch steisel, de eenige in Limburg dient heden van dit vooreeel geniet.

ANKLOOZENOVERLICHT — Meer dan honderd zindelijke vrouwen zijn reeds in ons gesticht ter vereging, dat slechts eettelijke maanden is opgerie.

Hollandsch Limburg.

MAESTRICHT. — De Commissaris van policie alhr maakt bekend, dat er opnieuw een valsch bankbillet van vijf en twintig gulden is uitgegeven. Hes op dezelfde wijze nagemaakt als die, welke in 2 maand juni van het vorige jaar door den Ducher Gierlach zijn uitgegeven.

SCHRIKKELIJK MIJNONGELUK.
17 slachtoffers.

—o—

Vrijdag namiddag is te Wasmes, in de mijn der Bon-Espérance een schrikkelijk ongeluk gebeurd!

Een ophaelbak, met zeventien mijnwerkers, is do het breken der touw in de diepte gestort.

De werkliedden werden op den bodem van den puverpletterd.

De bak is te recht gekomen in eenen put van 10 meters diep water staat.

Men zal dus den put moeten ledigen om de slatoffers te bereiken.

Ontroerende tafereelen hebben op den boord van den put plaats gehad.

De namen der ongelukkigen, meest allen huisvaders, zijn : Gruére, E. Dufrasnes, Mercourt, Thoye, Bertiau, Blonquet, Harvengt, Durez, Baez, d'Eugies, Carion, Rupart, Lété, Faure, Quon, J. Dufrasnes en Ed. Dufrasnes.

Wie men weet dat de val meer dan 400 meters diep is geweest, zal men begrijpen in welken treselijken toestand men de slachtoffers zal vinden.

Het parket is ter plaatse.

Laatste bijzonderheden.

Zaterdagmorgend waren reeds drie lijken opgehaald en twee herkend als deze van de genaamde Orion, van Wesmes en R. Rachez.

Minister Nyssens, vergezeld van den gouverneur van Henegouwen bezocht zaterdagmorgend de plaats der ramp. De heer minister nam inlichtingen over de slachtoffers. Hij had een onderhoud met den volksvertegenwoordiger Brenez.

* *

Op de eerste tijding van de schrikkelijke mijnramp te Wasmes heeft de Graaf van Vlaanderen 2000 fr. ondersteuning voor de beproefde families gezonden.

Indien Dembion nu niet in die ellendige crisis verkeerde, kon hij daar nota van nemen.

Paardenmarkt te Tongeren donderdag 10 FEBRUARI.

BINNENLAND.

FRANSCHE BRIEF VAN EEN LIMBURGSCH NICHTJE, zegt de *Onafhankelijke* van Hasselt :

X..., le 30 Déc mbre 1897.

Mes cher parans.

Dans le komansement de ce noeveau an 1898 qui komanse, je veut vous écrir un peu de francais. Sa es pour dire que vous pouvés être glorieus sur ton plus ancien fil, qui sei déscha tres kausé kommes les mademamzels N ..., qui *wonen*... (sa je ne sei pas komme on dit dans le francais) dans le notre vwazinnse, je peut déscha auschi un peut krosseieeren et sa sés si sjoli et du derniére schic. Sur une lettre on ne peut pas krosseieeren. Quan notre vasche aura une petite veau, essequ-je puis allors apprendre jouwer le piaauo, sa sest auschi la mode chez les jeuns komme il faux et vous pourré allors enkors etre plus glorieus sur ton Treeske, mes mademamzel Terese. Komme sa auschi vous devés appeler sur moi dans les vacanches, savé.

Wa sragst dich noe von mich ? Bist du nicht blie en koenst dich 't geleuven da ich al zoo schön in 't frans kan schrieven. Ich begin al lestig vlomsch te kannee laet dieze brief ma ens in de gebuurte kieken.

Votre obéichante fil,
Thrèse.

— ALS MEN VALSCHE BANKBRIEFKENS ONTVANGT.... — Ja, als men valsche bankbriefkens ontvangt, dan is dikwijls, zelfs meestal de eerste zorg van den bedrogene, die zoo spoedig mogelijk uit te geven en er op zijne beurt een ander mee te bedriegen.

Dat is niet eerlijk. Men moet die naar de Bank dragen opdat deze vervolgingen kunne inspannen, den pligtige opsporen en doen straffen.

Maar als men nadenkt hoeveel last en dol dat eerlijk zijn oplevert zou men haast het briefke liever in de stoof steken.

Een Brusselaar vertelt zijn wedervaren in de *Etoile* :

« Over eenige dagen, mijne kas opmakende, vond ik in mijne kas tusschen eene *liasse* een briefke van 20 fr dat mij valsch toescheen. Ik wilde zekerheid hebben en ging naar de bank.

» Het briefke werd nagezien en valsch bevonden. Men verzocht mij het voorloopig daar te laten en men gaf mij een ontvangsbewijs.

» Daags nadien werd ik verzocht, naar de bureelen te komen. Ik werd ontvangen door eenige hooge ambtenaars die mij vroegen of ik mij niet kon herinneren van wien in het ontvangen had.

» Misschien wel : bij mijnen bankier had ik 2000 fr ontvangen, waarvan 1000 in briefkens van 20 fr.

» De beenhouwer had mij op 5000 fr. voor vleesch dat ik voor de fabricatie van conserven noodig had, ook een paar papierkens van 20 fr. terug gegeven en verders had ik in de statie, waar ik voor eene reiskaart op den Luxemburger spoorweg een briefke van 100 fr. gaf, er ook een of twee van 20 fr. terug gekregen.

» De heeren bedankten mij voor de gegeven inlichtingen en verzekerden mij dat zij mij het briefken in kwestie, dat zij nu aan het parket moesten overhandigen, binnen kort zouden uitbetalen.

» Langen tijd verliep en, niets meer vernemende ging ik om inlichtingen naar de bank. Men antwoordde mij dat de valsch bevonden briefkens slechts uitbetaald werden aan de *behoeftige* personen, en dat mijn valsch briefke verbeurd werd verklaard.

» Het beste is dus, besluit de heer, dat ik mijn ontvangsbewijs aan den eenen of anderen armen drommel geef. »

Nu mag de man nog van geluk spreken, dat de vermoedelijke daders niet werden gevonden of hij ware nog naar het cabinet van den onderzoeksrechter, naar de rechtbank, enz., geroepen. Hij komt er dus nog goedkoop van af.

— DRAMA TE GENT, — EEN LIJK IN DEN BEERPUT. — Sedert dinsdag had men den 64 jarigen voerman van den gisthandelaar Alloncius niet meer gezien. Men zocht overal, tot zelfs in de stallen, in de Wollestraat, waar de man 's avonds zijn peerd en zijne kar plaatste, maar men vond nergens een spoor van den ongelukkige, die weduwenaar was en den naam had, eenige weerden te bezitten, die hij gedurig op zak droeg.

Zaterdag namiddag vond den zoon Alloncius de sleutels van den stal in de haverkist en zoo kwam hij op het gedacht het deksel van den beerput, dat toelag op te lichten. Hij nam een stok, tastte rond en voelde iet, dat wel een menschelijk lichaam kon zijn. Men daalde in den put en met een haak haalde men het lijk van den ongelukkigen op...

De politie werd geroepen en men bevond dadelijk dat het lijk eene wonde had aan het voorhoofd.

Men heeft het lijk dan naar het hospitaal doen brengen en onmiddelijk een onderzoek ingesteld.

Dit voorval had eene groote opschudding verwekt in de Vredestraat, waar de ongelukkige alleen in een huis woonde en algemeen geacht werd.

Men onderzoekt de zaak, in de overtuiging dat er moord gepleegd is, want het deksel lag goed over de opening van den put.

— In 1893 is 't zeven honderd jaar dat de kolen, genaamd *houille*, als brandstof in Belgie gebezigd worden.

De andere landen kwamen maar achterna : Engeland in 1540, Frankrijk in de jaren 1500, Belgen waren er de eerste koolmijners ; Oostenrijk en Bohemen leerden ook van de Belgen, in de verledene eeuw, hoe zij moesten hunne kolen zoeken, gebruiken en verkoopen.

De Franschen willen dat niet bekennen, zij beweren de eersten geweest te zijn, lang voor de Belgen.

Natuurlijk wat kan er goed zijn buiten Frankrijk ?

Et quid boni a Nazareth ?

Wat deugt er in Belgie ?

Ons land geeft jaarlijks 21 millioen tonnen kolen, Engeland 195 millioen, de Vereenigde-Staten 180 millioen. Duitschland 110 millioen, Frankrijk 29 millioen, Oostenrijk 27, Rusland 8 en Japan 3 millioen.

Over 10 jaar was de opbrengst der Japaansche koolmijnen maar 500 duizend tonnen. In 30 jaar heeft Duitschland zijne kolenmijnen verdriedubbeld.

De houille is een brandstof van algemeen nut, en 't is aan ons klein landeken dat de eer toekomt ze aan de wereld bekend gemaakt te hebben.

— De grootste brug der wereld is die over de Tay, in Schotland, welke 3200 meters lengte heeft.

Daarna komt die over de Firth of Forth, insgelijks in Schotland, met eene lengte van 2394 meters.

De voornaamste welke volgen, zijn : de brug van Moerdyck (Holland) heeft 1470 meters lengte, die van Wolga in Rusland 1458 meters.

De bruggen van Weichsel 1525, van Toen 1272 en van Graudenz over de Elbe 1092 meters, zijnde in Duitschland.

De brug van Garabit over de Truyère, Cantaldepartement (Frankrijk), is 564 meters lang, doch 449 meters in ijzer.

Eindelijk, de brug van Brooklyn naar New-York (Vereenigde Staten), heeft 488 meters.

BUITENLAND.

Italië.

DE REDEVOERING VAN Z. H. LEO XIII. — Zooals wij reeds meldden heeft Z. H. de Paus maandag namiddag in de zaal van het Consistorie, gehoor verleend aan de leden van den romeinschen adel, die getrouw zijn gebleven aan den H. Stoel. Meer dan vierhonderd personen waren bijeen, om den H. Vader hunne eerbetuigingen te brengen. Hunne gevoelens van toewijding werden verklaard in een schrijven, vol gloed, dat voorgelezen werd door den prins-assistent bij den Pauselijken Troon. D. Marc-Antonio Colonna, Zijne Heiligheid, die zeer getroosd werd door deze schoone betuiging van trouw, antwoordde :

« Niet alleen kwijt gij u van een plicht van godsdienstige getrouwheid, maar gij brengt ook eer aan de edele overleveringen en aan de heilige herinneringen door de verzekering te geven van den onwrikbaren band tusschen den H. Stoel en de stad Rome, wier naam en karakter even heilig zijn.

» De politieke hartstochten verloochenen de getrouwheid aan den Paus zoowel als de getrouwheid aan het vaderland. Daardoor worden de grondslagen van het algemeen welzijn ontkend en de ikzucht eener secte bevorderd, die schadelijk is voor het land, welks heil niet verzekerd zal zijn dan wanneer het zich ontrokken zal hebben aan den kwaden invloed, welken het ondergaat.

» Antwoord op de leugenachtige beschuldigingen, die op u gericht zijn, met de rechtveerdigheid uwer werken, door de zegel op te drukken, dat eeuwen geheiligd hebben. Toont, dat de christelijke deugd het beste heilmiddel is in deze moeielijke tijden. »

Bij het gehoor waren acht kardinalen tegenwoordig. Leo XIII geniet de beste gezondheid en werd luide toegejuicht.

Amerika.

BOOTONGELUK. — Een ambtelijk telegram uit Colon, Panama, meldt dat de consul der Vereenigde Staten aldaar, en waarschijnlijk ook de duitsche consul met vijf andere heeren bij eene boot verongelukt en verdronken zijn.

Canada.

VAN DE GOUDVELDEN. — Vijf-en-twintig goudzoekers zijn uit Klondike te Victoria, in Engelsch-Colombie aangekomen, met voor omtrent vijf millioen fr. goudstof. Er zijn talrijke nieuwe goudhoudende landen ontdekt.

Rusland.

VREESELIJKE MIJNRAMP. — In het russische distrikt Taganrog zijn 40 mijnwerkers gedood en 18 gewond door eene ontplofling van mijngas.

Politiek overzicht.

VECHTPARTIJEN
in de Fransche Kamer.

—o—

DE INTERPELLATIE CAVAIGNAC.

De Kamer was zaterdag namiddag overvol. Al de diplomaten waren aanwezig. Vele dames in toilet. Talrijke senateurs stonden in den gang. Te 2ure25 kwamen de ministers en een algemeen, ah ! ontsnapt- aan de aanwezigen.

M. CAVAIGNAC ontwikkelt zijne interpellatie over de nota van *Havas*. Hij verzekert dat de verklaringen van M. Lebrun-Renault gestaafd worden door twee bewijstukken. De regeering weigert ze openbaar te maken. De vraag is of de regeering niet door haar zwijgen het maken van aanmerkingen op het gewijsde begunstigd. (*Toej. links*).

* *

JAURÈS NEEMT DE INTERPELLATIE OVER.

M. Jaurès vroeg daarop de interpellatie over te nemen, en hieruit ontstond het hevigste incident dat ooit in de fransche Kamer plaats vond, zoo hevig zelfs dat op een gegeven oogenblik de zaal veranderd was in een slagveld en de voorzitter de zitting moest heffen. Daarna duurden de gevechten nog voort, tot zelfs in de wandelgangen.

* *

HET INCIDENT.

M. JAURÈS zegde dat de vervolgingen tegen Zola eene monsterachtigheid waren.

M. DE BERNIS (rechterzijde, staat op en zegt) : Gij spraakt voor het syndikaat Dreyfus ?

M. JAURÈS (zich tot M. De Bernis wendend). Wat zegt gij, mijnheer.

M. DE BERNIS. — Ik zegt en herhaal dat gij advocaat zijt van het syndicaat Dreyfus.

M. JAURÈS. — En ik zeg u dat gij een ellendeling en de laatste der lafaards zijt !

Tezelvertijd verliet de socialist Gérault-Richard zijne bank en bracht M. de Berais vuistslagen toe. De andere leden der rechterzijde verlieten hunne banken, de socialisten insgelijks en midden in de zaal ontstond een geregeld gevecht. Zij trokken elkander het haar uit het hoofd onder een geschreeuw en getier dat hooren en zien verging. De voorzitter zette zijnen hoed op en schorste de zitting op.

M. Jaurès bleef alleen op de tribuun. Op dit oogenblik geraakte M. De Bernis uit de handen der socialisten, liep naar Jaurès en gaf hem een klap om de ooren.

Dat vermeerderde nog het tumult. M. De Bernis werd door zijne vrienden uit de zaal getroond.

Radikalen en socialisten brachten eene ovatie aan Jaurès. De tribunen werden ontruimd en de hekkens van het paleis Bourbon gesloten.

In de wandelgangen herbegonnen twisten en gevechten. Intusschen kwam het bureel der Kamer bijeen, om te zien wat er diende gedaan te woeden.

De handtastelijkheden in de zitting gepleegd, zijn eene overtreding, maar alleen de voorzitter der Kamer kan ze den procureur-generaal aanklagen, in geval men vervolgingen noodig acht.

Ten 5 ure onderbrak het bureel zijne zitting om te zien hoe de toestand was. Er heerschte nog altijd groote opgewondenheid.

Een nieuw incident deed de woeling nog stijgen ; Er verscheenen eensklaps soldaten, die begonnen met het doen ontruimen der wandelgangen. Hevige protestaties ontstoeden en er werd tegenbevel gegeven. Men heeft nog niet kunnen vaststellen wie dit bevel gegeven had.

Ten half zes was de zitting nog niet hernomen. Er was wat meer kalmte. Men tierde nog, maar men vocht niet meer.

M. zegt dat M. Bertaux, socialist, M. Méline heeft willen slaan, maar hem zulks door de bussiers belet werd. M. Delville wierp in de wandelgangen met eenen inktpot naar M. de Bernis, die beenging.

De dagbladschrijvers twisten in hunne tribunen en zelfs het publiek werd door de koorts aangegrepen. Twee dames wierpen zich op elkander onder de kreten ; Weg met Zola ! Leve Jaurès !

Men had de grootste moeite ze te scheiden terwijl ze elkanders haar uittrokken.

Het scheelde weinig of de soldaten waren de zaal binnen getreden om de vechtenden te scheiden.

De ministers bleven zeer kalm tijdens het gevecht en begaven zich naar hunne afzonderlijke zaal.

M. Berthou alleen ging heen, naar het ministerie van binnenlansche zaken, om maatregelen te nemen ten einde alle woeling in de straat te beletten.